GUIA DOCENT DE CENTRES ISEACV
GUÍA DOCENTE DE CENTROS ISEACV

Curs /*Curso*
2026/27

1 Dades d'identificació de l'assignatura
Datos de identificación de la asignatura

Nom de l'assignatura *Nombre de la asignatura*	**DIRECCIÓ APLICADA** *DIRECCIÓN APLICADA*				
Crèdits ECTS *Créditos ECTS*	**4**	Curs *Curso*	1º	Semestre *Semestre*	ANUAL
Tipus de formació *Tipo de formación* bàsica, específica, optativa *básica, específica, optativa*	Obligatòria de l'especialitat *Obligatoria de la especialidad*	Idioma/es en que s'imparteix l'assignatura *Idioma/s en que se imparte la asignatura*			Castellà/Valencià *Castellano/Valenciano*
Matèria *Materia*	Tècnica de la direcció *Técnica de la dirección*				
Títol Superior *Título Superior*	Música *Música*				
Especialitat *Especialidad*	Composició- Pedagogia *Dirección- Pedagogía*				
Centre *Centro*	Conservatori Superior de Música "Óscar Esplà" d'Alacant *Conservatorio Superior de Música "Óscar Esplá" de Alicante*				
Departament *Departamento*	Corda *Cuerda*				
Professorat *Profesorado*	Luis Pedrón Francés				
e-mail *e-mail*	l.pedronfrances@iseacv.gva.es				

1.1 Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació
Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación

La formación de un Compositor es una tarea compleja, pues se trata de una figura que requiere de una formación musical completa.
El que un compositor tenga nociones de la Técnica de la Dirección de Orquesta no sólo es un complemento a la hora de poder dirigir en un momento determinado sus propias composiciones, sino que le va a permitir tener otro punto de vista muy interesante a la hora del propio proceso compositivo, lo que le permitirá enfocar el resultado de su obra de una forma más práctica y no tan teórica.
La formació d'un Compositor és una tasca complexa, perquè es tracta d'una figura que requereix d'una formació musical completa.
El que un compositor tinga nocions de la Tècnica de la Direcció d'Orquestra no sols és un complement a l'hora de poder dirigir en un moment determinat les seues pròpies composicions, sinó que li permetrà tindre un altre punt de vista molt interessant a l'hora del propi procés compositiu, la qual cosa li permetrà enfocar el resultat de la seua obra d'una forma més pràctica i no tan teòrica.

1.2 Coneixements previs
Conocimientos previos

Requisits previs, mínims o necessaris per a cursar l'assignatura. Coneixements recomanats i/o relació amb altres assignatures de la mateixa titulació
Requisitos previos, mínimos o necesarios para cursar la asignatura. Conocimientos recomendados y/o relación con otras asignaturas de la misma titulación

- Nivell de formació corresponent als continguts terminals dels ensenyaments professionals de música.
- Haver superat la prova d'accés a grau superior en la especialitat de composició.

- *Nivel de formación correspondiente a los contenidos terminales de las enseñanzas profesionales de música.*
- *Haber superado la prueba de acceso a grado superior en la especialidad composición.*

Objectius generals

- Coneixer la tècnica de la direcció orquestral i pràctica d'esta.
- Adquirir un domini de la técnica de la direcció óptim que permetra donar els exemples necesaris.
- Desenrotllar la capacitat comunicativa a través del gest.
- Familiaritzar-se amb els diversos elements que configuren el discurs musical des del punt de vista de la direcció d'orquestra, a través de l'estudi analític, l'audició i la pràctica del repertori orquestral habitual per a les distintes formacions camerístiques, simfòniques o a cappella

Els objectius d'aquesta assignatura hauràn de contribuir a formar el perfil professional del Graduat o Graduada en Música en l'especialitat de Composició.

Objetivos generales

- Conocer la técnica de la dirección orquestal y práctica de esta.
- Adquirir un dominio de la técnica de la dirección óptimo que permita dar los ejemplos necesarios.
- Desarrollar la capacidad comunicativa a través del gesto.
- Familiarizarse con los diversos elementos que configuran el discurso musical desde el punto de vista de la dirección de coro, a través del estudio analítico, la audición y la práctica del repertorio orquestal habitual para los distintas formaciones camerístiques, sinfónicas o a cappella

Los objetivos de esta asignatura deberán de contribuir a formar el perfil profesional del Graduado o Graduada en Música en la especialidad de Composición.

2 Competències de l'assignatura
Competencias de la asignatura

Les competències venen establides en els plans d'estudis publicats en la corresponent ordre 1/2020 de 10 de gener. Es convenient detallar el grau de contribució de l'assignatura a l'adquisició i desenvolupament de cada competència (molt, prou, un poc, poc)
Las competencias vienen establecidas en los planes de estudios publicados en la correspondiente orden 1/2020 de 10 de enero de 2011. Es conveniente detallar el grado de contribución de la asignatura a la adquisición y desarrollo de cada competencia (mucho, bastante, algo, poco)

COMPETÈNCIES TRANSVERSALS DEL TÍTOL DE GRADUAT O GRADUADA EN MÚSICA **Quan finalitzen els estudis, els graduats i graduades en Música han de posseir les competències transversals següents:**	**GRAU DE CONTRIBUCIÓ**
COMPETENCIAS TRANSVERSALES DEL TÍTULO DE GRADUADO/A EN MÚSICA Al finalizar sus estudios los Graduados y Graduadas en Música deben poseer las siguientes competencias transversales:	**GRADO DE CONTRIBUCIÓN**
CT1 Organitzar i planificar el treball de manera eficient i motivadora	**Molt**
CT1. Organizar y planificar el trabajo de forma eficiente y motivadora.	**Mucho**
CT2. Arreplegar informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament CT2. Recoger información significativa, analizarla, sintetizarla y gestionarla adecuadamente.	**Prou** **Bastante**
CT3. Solucionar problemes i prendre decisions que responguen als objectius del treball que es realitza CT3. Solucionar problemas y tomar decisiones que respondan a los objetivos del trabajo que se realiza.	**Molt** **Mucho**
CT4. Utilitzar eficientment les tecnologies de la informació i la comunicació CT4. Utilizar eficientemente las tecnologías de la información y la comunicación.	**Prou** **Bastante**
CT5. Comprendre i utilitzar, almenys, una llengua estrangera en l'àmbit del seu desenrotllament professional CT5. Comprender y utilizar, al menos, una lengua extranjera en el ámbito de su desarrollo personal.	**Un poc** **Algo**
CT6. Realitzar autocrítica cap a l'exercici professional i interpersonal CT6. Realizar autocrítica hacia el propio desempeño profesional e interpersonal.	**Prou** **Bastante**
CT7. Utilitzar les habilitats comunicatives i la crítica constructiva en el treball en equip CT7. Utilizar las habilidades comunicativas y la crítica constructiva en el trabajo en equipo.	**Molt** **Mucho**
CT8. Desenrotllar de manera raonada i crítica idees i arguments CT8. Desarrollar razonada y críticamente ideas y argumentos.	**Un poc** **Algo**
CT9. Integrar-se adequadament en equips multidisciplinaris i en contextos culturals diversos CT9. Integrarse adecuadamente en equipos multidisciplinares y en contextos culturales diversos.	**Molt** **Mucho**
CT 10 Liderar i gestionar grups de treball CT10. Liderar y gestionar grupos de trabajo.	**Prou** **Bastante**
CT 11 Desenrotllar en la pràctica laboral una ètica professional basada en l'apreciació i la sensibilitat estètica, mediambiental i cap a la diversitat CT11. Desarrollar en la práctica laboral una ética profesional basada en la apreciación y sensibilidad estética, medioambiental y hacia la diversidad.	**Prou** **Bastante**
CT 12 Adaptar-se, en condicions de competitivitat, als canvis culturals, socials i artístics i als avanços que es produïsquen en l'àmbit professional i seleccionar les vies adequades de formació contínua CT12. Adaptarse, en condiciones de competitividad a los cambios culturales, sociales y artísticos y a los avances que se produzcan en el ámbito profesional y seleccionar los cauces adecuados de forma continua.	**Un poc** **Algo**
CT 13 Buscar l'excel·lència i la qualitat en la seua activitat professional CT13. Buscar la excelencia y la calidad en su actividad profesional.	**Molt** **Mucho**
CT 14 Dominar la metodologia d'investigació en la generació de projectes, idees i solucions viables CT14. Dominar la metodología de investigación en la generación de proyectos, ideas y soluciones viables.	**Poc** **Poco**
CT 15 Treballar de manera autònoma i valorar la importància de la iniciativa i l'esperit emprenedor en l'exercici professional CT15. Trabajar de forma autónoma y valorar la importancia de la iniciativa y el espíritu emprendedor en el ejercicio profesional.	**Molt** **Mucho**
CT 16 Usar els mitjans i recursos al seu abast amb responsabilitat cap al patrimoni cultural i mediambiental CT16. Usar los medios y recursos a su alcance con responsabilidad hacia el patrimonio cultural y medioambiental.	**Molt** **Mucho**

CT 17 Contribuir amb la seua activitat professional a la sensibilització social de la importància del patrimoni cultural, la seua incidència en els diferents àmbits i la seua capacitat de generar valors significatius CT17. Contribuir con su actividad profesional a la sensibilización social de la importancia del patrimonio cultural, y su incidencia en los diferentes ámbitos y su capacidad de generar valores significativos.	**Molt Mucho**
COMPETÈNCIES GENERALS DEL TÍTOL DE GRADUAT O GRADUADA EN MÚSICA Quan finalitzen els estudis, els graduats i graduades en música han de posseir les competències generals següents:	**GRAU DE CONTRIBUCIÓ**
COMPETENCIAS GENERALES DEL TÍTULO DE GRADUADO/A EN MÚSICA Al finalizar sus estudios los Graduados y Graduadas en Música deben poseer las siguientes competencias generales:	**GRADO DE CONTRIBUCIÓN**
CG 1 Conéixer els principis teòrics de la música i haver desenrotllat adequadament aptituds per al reconeixement, la comprensió i la memorització del material musical CG1. Conocer los principios teóricos de la música y haber desarrollado adecuadamente aptitudes para el reconocimiento, la comprensión y la memorización del material musical.	**Molt Mucho**
CG 2 Mostrar aptituds adequades per a la lectura, la improvisació, la creació i la recreació musical CG2. Mostrar aptitudes adecuadas para la lectura, improvisación, creación y recreación musical.	**Molt Mucho**
CG 3 Produir i interpretar correctament la notació gràfica de textos musicals CG3. Producir e interpretar correctamente la notación gráfica de textos musicales.	**Molt Mucho**
CG 4 Reconéixer materials musicals gràcies al desenrotllament de la capacitat auditiva i saber aplicar esta capacitat a la pràctica professional CG4. Reconocer materiales musicales gracias al desarrollo de la capacidad auditiva y saber aplicar esta capacidad a su práctica profesional.	**Prou Bastante**
CG 5 Conéixer els recursos tecnològics del seu camp d'activitat i les seues aplicacions en la música preparant-se per a assimilar les novetats que s'hi produïsquen CG5. Conocer los recursos tecnológicos propios de su campo de actividad y sus aplicaciones en la música preparándose para asimilar las novedades que se produzcan en él.	**Un poc Algo**
CG 6 Dominar un o més instruments musicals en un nivell adequat al seu camp principal d'activitat CG6. Dominar uno o más instrumentos musicales en un nivel adecuado a su campo principal de actividad.	**Un poc Algo**
CG 7 Demostrar capacitat per a interactuar musicalment en diferents tipus de projectes musicals participatius CG7. Demostrar capacidad para interactuar musicalmente en diferentes tipos de proyectos musicales participativos.	**Molt Mucho**
CG 8 Aplicar els mètodes de treball més apropiats per a superar els reptes que se li presenten en el terreny de l'estudi personal i en la pràctica musical col·lectiva CG8. Aplicar los métodos de trabajo más apropiados para superar los retos que se le presenten en el terreno del estudio personal y en la práctica musical colectiva.	**Prou Bastante**
CG 9 Conéixer les característiques del seu instrument principal, en relació a la seua construcció i acústica, evolució històrica i influències mútues amb altres disciplines CG9. Conocer las características propias de su instrumento principal, en relación a su construcción y acústica, evolución histórica e influencias mutuas con otras disciplinas.	**Prou Bastante**
CG 10 Argumentar i expressar verbalment els seus punts de vista sobre conceptes musicals diversos CG10. Argumentar y expresar verbalmente sus puntos de vista sobre conceptos musicales diversos.	**Molt Mucho**
CG 11 Estar familiaritzat amb un repertori ampli i actualitzat, centrat en la seua especialitat, però obert a altres tradicions. Reconéixer els trets estilístics que caracteritzen este repertori i poder descriure'ls de manera clara i completa CG11. Estar familiarizado con un repertorio amplio y actualizado, centrado en su especialidad, pero abierto a otras tradiciones. Reconocer los rasgos estilísticos que caracterizan a dicho repertorio y poder describirlos de forma clara y completa.	**Molt Mucho**
CG 12 Acreditar un coneixement suficient del fet musical i la seua relació amb l'evolució dels valors estètics, artístics i culturals CG12. Acreditar un conocimiento suficiente del hecho musical y su relación con la evolución de los valores estéticos, artísticos y culturales.	**Prou Bastante**

CG 13 Conéixer els fonaments i l'estructura del llenguatge musical i saber aplicar-los en la pràctica interpretativa, creativa, d'investigació o pedagògica CG13. Conocer los fundamentos y la estructura del lenguaje musical y saber aplicarlos en la práctica interpretativa, creativa, de investigación o pedagógica.	**Molt** **Mucho**
CG 14 Conéixer el desenrotllament històric de la música en les diferents tradicions, des d'una perspectiva crítica que situe el desenrotllament de l'art musical en un context social i cultural CG14. Conocer el desarrollo histórico de la música en sus diferentes tradiciones, desde una perspectiva crítica que sitúe el desarrollo del arte musical en un contexto social y cultural.	**Un poc** **Algo**
CG 15 Tindre un coneixement ampli de les obres més representatives de la literatura històrica i analítica de la música CG15. Tener un amplio conocimiento de las obras más representativas de la literatura histórica y analítica de la música.	**Molt** **Mucho**
CG 16 Conéixer el context social, cultural i econòmic en què es desenrotlla la pràctica musical, amb especial atenció al seu entorn més immediat però amb atenció a la seua dimensió global CG16. Conocer el contexto social, cultural y económico en que se desarrolla la práctica musical, con especial atención a su entorno más inmediato pero con atención a su dimensión global.	**Un poc** **Algo**
CG 17 Estar familiaritzat amb els diferents estils i pràctiques musicals que li permeten entendre, en un context cultural més ampli, el seu camp d'activitat i enriquir-lo CG17. Estar familiarizado con los diferentes estilos y prácticas musicales que le permitan entender, en un contexto cultural más amplio, su propio campo de actividad y enriquecerlo.	**Molt** **Mucho**
CG 18 Comunicar per escrit i verbalment el contingut i els objectius de la seua activitat professional a persones especialitzades, amb un ús adequat del vocabulari tècnic i general CG18. Comunicar de forma escrita y verbal el contenido y los objetivos de su actividad profesional a personas especializadas, con uso adecuado del vocabulario técnico y general.	**Molt** **Mucho**
CG 19 Conéixer les implicacions pedagògiques i educatives de la música en distints nivells CG19. Conocer las implicaciones pedagógicas y educativas de la música en distintos niveles.	**Un poc** **Algo**
CG 20 Conéixer la classificació, les característiques acústiques, històriques i antropològiques dels instruments musicals CG20. Conocer la clasificación, características acústicas, históricas y antropológicas de los instrumentos musicales.	**Un poc** **Algo**
CG 21 Crear i donar forma als seus conceptes artístics després d'haver desenrotllat la capacitat d'expressar-se a través d'estos a partir de tècniques i recursos assimilats CG21. Crear y dar forma a sus propios conceptos artísticos habiendo desarrollado la capacidad de expresarse a través de ellos a partir de técnicas y recursos asimilados.	**Prou** **Bastante**
CG 22 Disposar de recursos musicals amplis i diversos per a poder crear o adaptar peces musicals, així com improvisar en distints contextos a partir del coneixement d'estils, formats, tècniques, tendències i llenguatges diversos CG22. Disponer de recursos musicales amplios y diversos para poder crear o adaptar piezas musicales así como improvisar en distintos contextos a partir del conocimiento de estilos, formatos, técnicas, tendencias y lenguajes diversos.	**Molt** **Mucho**
CG 23 Valorar la creació musical com l'acció de donar forma sonora a un pensament estructural ric i complex CG23. Valorar la creación musical como la acción de dar forma sonora a un pensamiento estructural rico y complejo.	**Prou** **Bastante**
CG 24 Desenrotllar capacitats per a l'autoformació al llarg de la seua vida profesional CG24. Desarrollar capacidades para la autoformación a lo largo de su vida profesional.	**Molt** **Mucho**
CG 25 Conéixer i ser capaç d'utilitzar metodologies d'estudi i investigació que el capaciten per al continu desenrotllament i innovació de la seua activitat musical al llarg de la seua carrera CG25. Conocer y ser capaz de utilizar metodologías de estudio e investigación que le capaciten para el continuo desarrollo e innovación de su actividad musical a lo largo de su carrera.	**Molt** **Mucho**
CG 26 Ser capaç de vincular l'activitat musical a altres disciplines del pensament científic, i enriquir així l'exercici de la seua professió amb una dimensió multidisciplinaria CG26. Ser capaz de vincular la propia actividad musical a otras disciplinas del pensamiento científico, enriqueciendo el ejercicio de su profesión con una dimensión multidisciplinar.	**Prou** **Bastante**

CG 27 Conéixer i aplicar la legislació relativa al seu àmbit professional CG27. Conocer y aplicar la legislación relativa a su ámbito profesional.	**Un poc** **Algo**

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DEL TÍTULO DE GRADUADO/A EN MÚSICA EN LA ESPECIALIDAD DE DIRECCIÓN. Al finalizar sus estudios, los Graduados y Graduadas en Música en la especialidad de , deben poseer las siguientes competencias específicas:	**GRADO DE CONTRIBUCIÓN**
CE 1 Dominar les tècniques de direcció que li permeten desenrotllar un sentit personal de la interpretació, fonamentat en un coneixement crític de la tradició CE 1 Dominar las técnicas de Dirección que le permitan desarrollar un sentido personal de la interpretación, fundamentado en un conocimiento crítico de la tradición.	**Un poc** **Algo**
CE 2 Conéixer l'estructura musical de les obres dels distints repertoris de la tradició	**Prou**

occidental i d'altres músiques, amb capacitat per a valorar els seus aspectes sintàctics i sonors	**Bastante**
CE 3 Desenrotllar habilitats auditives que li permeten reconéixer, memoritzar i reproduir una àmplia varietat de materials musicals CE 3 Desarrollar habilidades auditivas que le permitan reconocer, memorizar y reproducir una amplia variedad de materiales musicales.	**Un poc** **Algo**
CE 4 Comprendre analíticament la creació, notació i interpretació de les obres musicals des d'una concepció global CE 4 Comprender analíticamente la creación, notación e interpretación de las obras musicales desde una concepción global.	**Prou** **Bastante**
CE 5 Dominar les tècniques bàsiques de composició CE 5 Dominar las técnicas básicas de composición	**Un poc** **Algo**
CE 6 Conéixer les aplicacions tecnològiques en la notació, gravació, edició i interpretació musicals CE 6 Conocer las aplicaciones tecnológicas en la notación, grabación, edición e interpretación musicales.	**Un poc** **Algo**
CE 7 Conéixer els fonaments d'acústica musical, les característiques acústiques dels instruments, les seues possibilitats tècniques, sonores i expressives, així com les seues possibles combinacions CE 7 Conocer los fundamentos de acústica musical, las características acústicas de los instrumentos, sus posibilidades técnicas, sonoras y expresivas, así como sus posibles combinaciones.	**Un poc** **Algo**
CE 8 Conéixer les tendències més recents de la creació musical, amb capacitat per a valorar-les aprofundint en les seues notacions i implicacions interpretatives CE 8 Conocer las tendencias más recientes de la creación musical, con capacidad para valorarlas profundizando en sus notaciones e implicaciones interpretativas.	**Un poc** **Poco**
CE 9 Desenrotllar la capacitat de comunicació i d'enteniment amb els altres músics des de l'especial responsabilitat i el lideratge que comporta la professió de director CE 9 Desarrollar la capacidad de comunicación y entendimiento con los demás músicos desde la especial responsabilidad y el liderazgo que conlleva la profesión de director.	**Prou** **Bastante**
CE 10 Transmetre verbalment pensaments musicals ben estructurats, concrets i globals, de caràcter teòric, analític, estètic i crític CE 10 Transmitir verbalmente pensamientos musicales bien estructurados, concretos y globales, de carácter teórico, analítico, estético y crítico.	**Molt** **Mucho**
CE 11 Adquirir una personalitat artística singular i flexible que permeta adaptar-se a entorns i reptes creatius múltiples CE 11 Adquirir una personalidad artística singular y flexible que permita adaptarse a entornos y retos creativos múltiples.	**Un poc** **Algo**
CE 12 Conéixer les implicacions escèniques que comporta la seua activitat professional i ser capaç de desenrotllar les seues aplicacions pràctiques en el seu àmbit de treball CE 12 Conocer las implicaciones escénicas que conlleva su actividad profesional y ser capaz de desarrollar sus aplicaciones prácticas en su ámbito de trabajo.	**Un poc** **Algo**

3 Resultats d'aprenentatge
Resultados de aprendizaje

RESULTATS D'APRENENTATGE *RESULTADOS DE APRENDIZAJE*	COMPETÈNCIES RELACIONADES *COMPETENCIAS RELACIONADAS*

L'alumne que en finalitzar el curs haja superat la matèria deurà:	
• R1. Dominar la tècnica bàsica de la direcció.	CT 1, CT 3, CG 8, CE 1.
• R2. Ser capaç d'aplicar els coneixements adquirits a les obres treballades per a aconseguir una interpretació artística de qualitat.	CT 1, CT 2, CG 10, CG 26, CE 4, CE 10.
• R3. Haver començat a adquirir un domini bàsic del cos i la ment per a utilitzar la tècnica i concentrar-se en l'audició i interpretació en un repertori d'una dificultat baixa.	CT 1, CG 3, CG 23, CE 9, CE 10.
• R4. Tindre certa autonomia en la presa de decisions interpretatives, així com en el propi procés d'aprenentatge.	CT 1, CT 2, CT3, CG 3, CG 8, CG 10, CG 23, CG 26, CE 1, CE 3, CE 4, CE 9, CE 10
El alumno que al finalizar el curso haya superado la materia deberá:	
• *R1. Dominar la técnica básica de la dirección.*	CT 1, CT 3, CG 8, CE 1.
• *R2. Ser capaz de aplicar los conocimientos adquiridos a las obras trabajadas para conseguir una interpretación artística de calidad.*	CT 1, CT 2, CG 10, CG 26, CE 4, CE 10.
• *R3. Haber comenzado a adquirir un dominio básico del cuerpo y la mente para utilizar la técnica y concentrarse en la audición e interpretación en un repertorio de una dificultad baja.*	CT 1, CG 3, CG 23, CE 9, CE 10.
• *R4. Tener cierta autonomía en la toma de decisiones interpretativas así como en el propio proceso de aprendizaje.*	CT 1, CT 2, CT3, CG 3, CG 8, CG 10, CG 23, CG 26, CE 1, CE 3, CE 4, CE 9, CE 10

Nota important: Les competències estan expressades en un sentit genèric pel que és necessari incloure en la guia docent els resultats d'aprenentatge. Aquests resultats constitueixen una concreció d'una o diverses competències, fent explícit el grau de domini o acompliment que ha d'adquirir l'alumnat i contenen en la seua formulació el criteri amb el qual van a ser avaluades. Els resultats d'aprenentatge evidencien allò que l'alumnat serà capaç de demostrar en finalitzar l'assignatura o matèria i reflecteixen, així mateix, el grau d'adquisició de la competència o conjunt de competències.

Nota importante: Las competencias están expresadas en un sentido genérico por lo que es necesario incluir en la guía docente los resultados de aprendizaje. Estos resultados constituyen una concreción de una o varias competencias, haciendo explícito el grado de dominio o desempeño que debe adquirir el alumnado y contienen en su formulación el criterio con el que van a ser evaluadas. Los resultados de aprendizaje evidencian aquello que el alumnado será capaz de demostrar al finalizar la asignatura o materia y reflejan, asimismo, el grado de adquisición de la competencia o conjunto de competencias.

4 Continguts de l'assignatura i organització temporal de l'aprenentatge
Contenidos de la asignatura y organización temporal del aprendizaje

Descripció per blocs de contingut, unitats didàctiques, temes,... *Descripción por bloques de contenido, unidades didácticas, temas,…*	Planificació temporal *Planificación temporal*
Es treballaran, a un nivell bàsic, els següents aspectes de la tècnica de direcció: 1. Postura del director 2. L'Anacrusa 3. Compassos simples de 2, 3 i 4 temps 4. Activitat i passivitat 5. Calderons 6. Relacions 7. Compassos compostos de 2, 3 i 4 temps	Setembre - novembre
8. Compassos d'amalgama 9. Compassos subdividits 10. Accelerando i ritardando 11. Canvis de tempo 12. Articulació i fraseigs	Desembre - febrer
Se trabajarán, a un nivel básico, los siguientes aspectos de la técnica de dirección: *1. Postura del director* *2. La Anacrusa* *3. Compases simples de 2, 3 y 4 tiempos* *4. Actividad y pasividad* *5. Calderones* *6. Relaciones* *7. Compases compuestos de 2, 3 y 4 tiempos*	*Septiembre - noviembre*
8. Compases de amalgama *9. Compases subdivididos* *10. Accelerando y ritardando* *11. Cambios de tempo* *12. Articulación y fraseo*	*Diciembre - febrero*

5 Activitats formatives
Actividades formativas

5.1 Activitats de treball presencials
Actividades de trabajo presenciales

ACTIVITATS *ACTIVIDADES*	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge *Metodología de enseñanza-aprendizaje*	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge *Relación con los Resultados de Aprendizaje*	Volum treball (en nº hores o ECTS) *Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)*
Classe presencial *Clase presencial*		R1, R2, R3 y R4	20 h.
Classes pràctiques *Clases prácticas*		R1, R2, R3 y R4	30 h.
Exposició treball en grup *Exposición trabajo en grupo*			
Tutoria *Tutoría*		R1, R2, R3 y R4	4,5 h.
Avaluació *Evaluación*		R1, R2, R3 y R4	5,5 h.
		SUBTOTAL	60 h.

5.2 Activitats de treball autònom
Actividades de trabajo autónomo

ACTIVITATS *ACTIVIDADES*	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge *Metodología de enseñanza-aprendizaje*	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge *Relación con los Resultados de Aprendizaje*	Volum treball (en nº hores o ECTS) *Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)*
Treball autònom *Trabajo autónomo*	Estudi setmanal de les tasques proposades pel professor. *Estudio semanal de las tareas propuestas por el profesor.*	R1, R2, R3 y R4	50 h.
Estudi pràctic *Estudio práctico*			
Activitats complementàries *Actividades complementarias*	Assistència a assajos i concerts, visualització de vídeos i lectura de llibres.	R1, R2, R3 y R4	40 h.
		SUBTOTAL	90 h.

TOTAL	150 h.

6 Sistema d'avaluació i qualificació
Sistema de evaluación y calificación

6.1 Instruments d'avaluació
Instrumentos de evaluación

Proves escrites (proves objectives, de desenvolupament, mapes conceptuals,…), exposició oral, treballs dirigits, projectes, tallers, estudis de cas, cuaderns d'observació, portafolio,…

Pruebas escritas (pruebas objetivas, de desarrollo, mapas conceptuales,…), exposición oral, trabajos dirigidos, proyectos, talleres, estudios de caso, cuadernos de observación, portafolio,…

INSTRUMENT D'AVALUACIÓ *INSTRUMENTO DE EVALUACIÓN*	Resultats d'Aprenentatge avaluats Resultados de Aprendizaje evaluados	Percentatge atorgat (%) *Porcentaje otorgado (%)*
- Avaluació contínua - *Evaluación continua*	R1, R2, R3 y R4	70%*
- Examen final de curs - Examen final de curso	R1, R2, R3 y R4	30%* *En cas que l'alumne no haja assistit a un mínim del 80% de les hores lectives, l'avaluació contínua no será tinguda en compte i el percentatge de l'examen de final de curs será d'un 100% **En caso de que el alumno no haya asistido a un mínimo del 80% de las horas lectivas, la evaluación continua no será tenida en cuenta y el porcentaje del examen de final de curso será de un 100%*

6.2 Criteris d'avaluació i dates d'entrega
Criterios de evaluación y fechas de entrega

La qualificació de l'avaluació contínua serà la mitjana aritmètica de les qualificacions dels exercicis que es treballaran en classe setmanalment.

L'examen final serà una prova pràctica sobre tots els continguts del curs.

La calificación de la evaluación continua será la media aritmética de las calificaciones de los ejercicios que se trabajarán en clase semanalmente.

El examen final será una prueba práctica sobre todos los contenidos del curso.

Período de exámenes:

- Al ser esta una asignatura anual, se realizará una única evaluación al año. RESOLUCIÓN de 30 de junio de 2026, de la dirección del Instituto Superior de Enseñanzas Artísticas de la Comunitat Valenciana, por la que se dictan instrucciones para el curso 2026-2027 en los centros públicos que imparten enseñanzas artísticas superiores. La primera convocatoria tendrá lugar del **31 de Mayo al 11 de junio de 2027**, ambos incluidos,
- El período de exámenes para la segunda convocatoria será del del **14 de junio al 16 de julio de 2027,**ambos incluidos.

Període d'exàmens:

A l'ésser aquesta una assignatura anual, es realitzarà l'avaluació en una única avaluació a l'any. Segons la RESOLUCIÓ de 30 de juni de 2026, de la Direcció de l'Institut Superior d'Ensenyances Artístiques de la Comunitat Valenciana, per la qual es dicten instruccions per al curs 2026-2027 en els centres públics que impartixen ensenyances artístiques superiors.

- *La primera convocatòria de l'examen tindrà lloc del* **31 de Maig al 11** ***de juny de 2027****, tots dos inclosos.*
- *El període d'exàmens per a la segona convocatòria serà del* ***14 de juny al 16 de juliol*** *de 2027.*

6.3 **Sistemes de recuperació**
Sistemas de recuperación
Per a l'alumnat que ha suspès o no ha seguit el desenvolupament normal de les classes – criteris i dates d'entrega)
Para el alumnado que ha suspendido o no ha seguido el desarrollo normal de las clases – criterios y fechas de entrega)

Per a recuperar l'assignatura l'alumne haurà de presentar-se a l'examen de la convocatòria extraordinària, que consistirà en una prova pràctica sobre tots els continguts del curs.

Para recuperar la asignatura el alumno deberá presentarse al examen de la convocatoria extraordinaria, que consistirá en una prueba práctica sobre todos los contenidos del curso.

7 Bibliografia
Bibliografía

- KUIJPERS, Pierre. *The art of conducting*. Buenos Aires: Ricordi, 1950.

- CASELLA, Alfredo y MORTARI, Virgilio. *La técnica de la orquesta contemporánea*. Buenos Aires: Ricordi, 1950.

- FURTWÄNGLER, Wilhelm. *Secretos de la dirección orquestal*. Buenos Aires: Guillermo Kraft, 1938-48.

- HARNONCURT, Nikolaus. *Der musikalische Dialog*, [el diálogo musical]. Moreno, Laura (trad.). Barcelona: Paidós Ibérica, S.A., 2003.

- PITTION, Paul. *L´art d´apprendre d´enseigner et de conduire la musique.* Paris: Les editions Ouvrières, 1969.

- SCHERCHEN, Hermann. *El arte de dirigir la orquesta*. SpanPress Universitaria (trad.). Cooper City, (EE.UU.): SpanPress Universitaria, 1997.

- SWAROWSKY, Hans. *Dirección de orquesta*. *Defensa de la obra*. Madrid: Real Musical, 1989.

MATERIAL APORTADO POR EL PROFESOR

ANEX I / ANEXO I

Rúbrica d'Avaluació: Direcció Aplicada per a Compositors

Criteri	9-10 (Excel·lent)	6-8'9 (Bo)	5-5'9 (Acceptable)	3-4'9 (Necessita millorar)	0-2'9 (Insuficient)
R1. Dominar la tècnica bàsica de la direcció	Domini total de la tècnica bàsica, mostrant una gran claredat i precisió en la direcció.	Bon domini de la tècnica, amb mínims detalls per millorar en claredat o precisió.	Tècnica acceptable, però amb alguns errors en patrons o imprecisions en l'execució.	Dificultats evidents amb la tècnica, falta de claredat i patrons incorrectes.	No demostra domini de la tècnica bàsica, els errors són freqüents i afecten greument l'execució.
R2. Aplicar els coneixements adquirits a les obres treballades per aconseguir una interpretació artística de qualitat	Aplicació excel·lent dels coneixements musicals, amb interpretacions clares i artísticament sòlides.	Bona aplicació dels coneixements, encara que podria refinar alguns detalls interpretatius.	Aplicació adequada, però amb moments d'inseguretat que afecten la interpretació artística.	Dificultat per a aplicar els coneixements, la qual cosa afecta la coherència i qualitat de la interpretació.	No aconsegueix aplicar els coneixements musicals, la qual cosa impedeix una interpretació coherent o de qualitat.
R3. Dominar el cos i la ment per a utilitzar la tècnica i concentrar-se en l'audició i interpretació (repertori de dificultat baixa)	Control total del cos i la ment, la qual cosa permet una direcció fluida i atenta a l'audició i interpretació.	Bon control del cos i la ment, amb lleugeres distraccions o desajustos en moments puntuals.	Control acceptable, però amb dificultats evidents per a mantindre la concentració o la tècnica de manera constant.	Dificultats freqüents per a controlar el cos o la ment, la qual cosa afecta la concentració i la tècnica.	Falta total de control del cos i la ment, la qual cosa impedeix una direcció coherent i eficaç.
R4. Autonomia en la presa de decisions interpretatives i en el propi procés d'aprenentatge	Mostra una gran autonomia en la presa de decisions interpretatives, i en l'organització i preparació del treball.	Bona autonomia en la presa de decisions, encara que necessita petites correccions o ajustos en alguns moments.	Autonomia acceptable, però amb dependència ocasional de les indicacions del professor.	Mostra poca autonomia, amb una gran dependència de la guia del professor per a prendre decisions interpretatives.	No demostra autonomia, necessita supervisió constant i no pren decisions de manera independent.

Assistència a classe	Assisteix al 100% de les	Assisteix al 90-99% de les	Assisteix al 80-89% de les	Assisteix al 70-79% de les	Assisteix a menys del 70%

Criteri	9-10 (Excel·lent)	6-8'9 (Bo)	5-5'9 (Acceptable)	3-4'9 (Necessita millorar)	0-2'9 (Insuficient)
	classes, mostrant compromís i puntualitat en totes les sessions.	classes, amb petites faltes justificades o mínims retards.	classes, amb algunes faltes o retards puntuals.	classes, amb absències que afecten el seu progrés en l'assignatura.	de les classes, la qual cosa compromet greument el seu rendiment i evolució.

Escala de Qualificació:

- **9-10 (Excel·lent)**: Domini total del criteri avaluat.
- **6-8'9 (Bo)**: Bon rendiment, amb petits aspectes per a millorar.
- **5-5'9 (Acceptable)**: Complix amb els requisits bàsics, però necessita millorar en diverses àrees.
- **3-4'9 (Necessita millorar)**: Mostra dificultats significatives que afecten el rendiment.
- **0-2'9 (Insuficient)**: No complix amb els requisits mínims del criteri avaluat.

Rúbrica de Evaluación: Dirección Aplicada para Compositores

Criterio	9-10 (Excelente)	6-8'9 (Bueno)	5-5'9 (Aceptable)	3-4'9 (Necesita mejorar)	0-2'9 (Insuficiente)
R1. Dominar la técnica básica de la dirección	Dominio total de la técnica básica, mostrando una gran claridad y precisión en la dirección.	Buen dominio de la técnica, aunque con mínimos detalles a mejorar en claridad o precisión.	Técnica aceptable, pero con algunos errores en patrones o imprecisiones en la ejecución.	Dificultades evidentes con la técnica, falta de claridad y patrones incorrectos.	No demuestra dominio de la técnica básica, los errores son frecuentes y afectan gravemente la ejecución.
R2. Aplicar los conocimientos adquiridos a las obras trabajadas para lograr una interpretación artística de calidad	Aplicación excelente de los conocimientos musicales, con interpretaciones claras y artísticamente sólidas.	Buena aplicación de los conocimientos, aunque podría refinar algunos detalles interpretativos.	Aplicación adecuada, pero con momentos de inseguridad que afectan la interpretación artística.	Dificultad para aplicar los conocimientos, lo que afecta la coherencia y calidad de la interpretación.	No logra aplicar los conocimientos musicales, lo que impide una interpretación coherente o de calidad.

R3. Dominar el cuerpo y la mente para utilizar la técnica y concentrarse en la audición e interpretación (repertorio de	Control total del cuerpo y mente, lo que permite una dirección fluida y atenta a la audición e interpretación.	Buen control del cuerpo y la mente, con ligeras distracciones o desajustes en momentos puntuales.	Control aceptable, pero con dificultades evidentes para mantener la concentración o la técnica de forma constante.	Dificultades frecuentes para controlar el cuerpo o la mente, lo que afecta la concentración y la técnica.	Falta total de control del cuerpo y la mente, lo que impide una dirección coherente y eficaz.

Criterio	9-10 (Excelente)	6-8’9 (Bueno)	5-5’9 (Aceptable)	3-4’9 (Necesita mejorar)	0-2’9 (Insuficiente)
dificultad baja)					
R4. Autonomía en la toma de decisiones interpretativas y en el propio proceso de aprendizaje	Muestra una gran autonomía en la toma de decisiones interpretativas, y en la organización y preparación del trabajo.	Buena autonomía en la toma de decisiones, aunque necesita pequeñas correcciones o ajustes en algunos momentos.	Autonomía aceptable, pero con dependencia ocasional de las indicaciones del profesor.	Muestra poca autonomía, con una gran dependencia de la guía del profesor para tomar decisiones interpretativas.	No demuestra autonomía, necesita supervisión constante y no toma decisiones de manera independiente.
Asistencia a clase	Asiste al 100% de las clases, mostrando compromiso y puntualidad en todas las sesiones.	Asiste al 90-99% de las clases, con pequeñas faltas justificadas o mínimos retrasos.	Asiste al 80-89% de las clases, con algunas faltas o retrasos puntuales.	Asiste al 70-79% de las clases, con ausencias que afectan su progreso en la asignatura.	Asiste a menos del 70% de las clases, lo que compromete gravemente su rendimiento y evolución.

Escala de Calificación:

- **9-10 (Excelente)**: Dominio total del criterio evaluado.
- **6-8’9 (Bueno)**: Buen rendimiento, con pequeños aspectos por mejorar.
- **5-5’9 (Aceptable)**: Cumple con los requisitos básicos, pero necesita mejorar en varias áreas.
- **3-4’9 (Necesita mejorar)**: Muestra dificultades significativas que afectan el rendimiento.
- **0-2’9 (Insuficiente)**: No cumple con los requisitos mínimos del criterio evaluado.